

VIII. **Przemysł artystyczny.** Użytkowanie motywów swojskich w stolarszczyźnie, drukarstwie, jubilerstwie i t. d.

IX. **Samopomoc społeczna.**

Odezwa, z której te szczegóły czerpiemy, kończy się słowami Karłowicza: »Materyał dla przyrodników, jak powiada Karłowicz, lekarzy, matematyków, prawników, jest wieczny i nieruchomy; mogą oni badać powoli, z pokolenia na pokolenie, licząc na to, że przyroda i człowiek byli i będą wieczne. Lecz ludoznawcom grunt codzień usuwa się z pod stóp; ocean postępu co chwila porywa i porywa i pochłania cząstkę brzegu, na którym spoczywają pamiątki i przeżytki przeszłości; nam przeto wielki pośpiech jest nakazany, czego dziś, jutro nie ocalimy, to na zawsze w otchłaniach utonie. Rażno więc i zgodnie pracujmy, bo wkrótce może być zapóźno».

Poszukiwania. Przystępując do wydawnictwa listów, mówiący o poezji księcia Kazimierza-Nestora Sapiehy (generała artylerji Litewskiej i marszałka konfederacji Litewskiej; 1757—1798) zwracam się z uprzejmą prośbą do tych wszystkich, którzy są w posiadaniu wymienionych lub innych pism Kazimierza-Nestora Sapiehy (lub mają w tym kierunku jakąkolwiek wiadomość) o łaskawe udzielenie mi o nich informacji.

Władysław ks. Sapieha.

Krasiczyn (Galicya).

Dodatek do Słownika Języka Polskiego Karłowicza, Kryńskiego i Niedźwiedzkiego.

(Ciąg drugi).

(por. Lud 1908 str. 294—5).

11. **Bezkoniec.** »Więc ty im rzeknij, że żywot i słońce za-trzymał człowiek na włosie pędzlowym, jako na rzęsach ducha, że w bezkońce otchłani wziera spojrzeniem takowem«... C. Norwid, Wybór Poezyi w wydaniu Zrębowicza (Lwów 1908), str. 127. W Zesz. I., str. 124 jest tylko bezkończy.

12. **Chrzęt.** »Nowej zbroi chrzęty«, C. Norwid (l. c. 100). W Zesz. II., str. 304 tylko chrzęt.

13. **Chwalny.** Do przykładów w zesz. II., str. 308, wziętych z dawnej poezji, dodać można przykład nowy z C. Norwida: »Niech rym cenią, ile on chwalny?! (l. c. 135).

14. **Czerepa.** »Z czerepy onej maść po dziś dzień płynie«, C. Norwid (l. c. 54). Por. Zesz. III., str. 384: Czerep [Czerepa].

15. **Dniowo.** »Żeby ci posłać cały świat w obrazku i uogólnić, co się dniowo kreśli«... C. Norwid (l. c. 26).

16. **Łknieć.** »Na posuchę i łknie ślina«, C. Norwid (l. c. 19) Por. Zesz. VIII., str. 168: Jełczeć.

17. **Kościelić s'ę.** »Co zaś — do dziejów Polski — jak się dziela, to bardzo łatwo skreślić — heroiczne, które się z ducha narodu kościela, tak, że na końcu ich są polityczne wypadki, akby gips zewnętrzny gmachu«, C. Norwid (l. c. 60).

18. **Latoroska.** »Winnej maci latoroska«, C. Norwid (l. c. 80). Por. Zesz. XI., str. 693: Latorostka.

19. **Łamki.** »Wszystko mi tu łamkie, kruche, gdzie obróć dłoń, ruina«. C. Norwid (l. c. 19). W Zesz. XI., str. 793: łamliwy, łamny, łomisty.

20. **Oczywistnić.** »Pochopnie, lubo nienająroźważniej, mówi się, że: parabola nie dowodzi niczego... Jużci tak jest, bo paraboli zadaniem nie jest dowieść, ale uoczywistnić — jedna zatem parabola oczywistni, lecz wszystkie razem uważane parabole nietylko, że dowodzą, ale dowodzą tak bardzo ogromnej rzeczy, że strach święty bierze pomyśleć o tem«... C. Norwid (l. c. 161).

21. **Odpomnić.** »Wole... nie odpomnić, że zwiedziłem Piekło«... C. Norwid (l. c. 128). »Odpomnę karty mojej księgi« (ib. 135).

22. **Odpoczynać.** »O! gdybym jedną kaplicę zobaczył, ...gdzieby się swoiski duch raz wytłumaczył, ...gdzieby kamieniarz, cieśla, mularz, poeta — reszcie męczennik i rycerz odpoczął w pracy, czynie i modlitwie«... C. Norwid (l. c. 64). Do tego sam poeta taką przypisał uwagę: »Odpoczął znaczy począł na nowo, począł w drugiej potędze« (ib. 148).

23. **Ogromnia.** »A tobie Wschodzie znaczę dzień widzenia, gdy już jednego nie będzie sumienia w ogromni twej«, C. Norwid (l. c. 57). W Zesz. XVIII., str. 720: ogrom, ogromność.

24. **Pierwotraw.** »Więc — mamże oczy zakryć i paść twarzą, wołając kopyt niech mię grady zmażą, jak pierwotraw«... C. Norwid (l. c. 56).

25. **Pogodnolicy.** »Kto ten Monarcha? Kto? co w obleżonej stolicy, gdy mury miasta drżą... sam i pogodnolicy«... C. Norwid (l. c. 121).

26. **Pośrednica.** W Zesz. XXIV., str. 794 brak przykładu. Dostarcza go C. Norwid (l. c. VII.): »Umarła ona (Poezya), ta wielka niepojednanych dwóch sfer pośrednica«.

Kair.

Tad. Smol.

